

Priraďovacie súvetie stupňovacie

Priraďovacie súvetia rozlišujeme:

- **Zlučovacie**
- **Vylučovacie**
- **Odporovacie**
- **Stupňovacie**

Stupňovacie súvetia sú charakteristické spojkami ba, ba aj, ba ani, dokonca, i, nielen - ale aj, ale aj, navyše, nielen, ale i,... V stupňovacích súvetiach druhá veta stupňuje význam prvej vety.

Základné druhy stupňovacích súvetí:

Stupňovacie súvetia so spojkou ba aj:

Zvalilo chatku, ba aj náradie odnieslo.
Maľovala obrazy, ba aj hrala na husle.
Nakúpil potraviny na večeru, ba aj ovocie na koláč.
Neprišiel, ba aj odmietol komunikovať.
Nedal prednosť, ba aj nedodrжал rýchlosť.
Lialo, ba aj prišla veľká búrka.

Stupňovacie súvetie so spojkou ba:

Pomohol turistom, ba pridal aj jedlo na ďalšiu cestu.
Pokosil trávnik, ba pomohol aj so strihaním stromčekov.
Navrhli sme pomoc chudobným, ba ponúkli sme aj financie zo zbierky.
Presťahovali sme ich do nového bytu, ba upratali sme im aj garáž.
Napísali sme slohovú prácu, ba doplnili sme aj výrazy do testu.
Plakal si, ba hodil si sa aj o zem.

Stupňovacie súvetie so spojkou dokonca:

Neprišli, dokonca ani nezavolali.
Nezmaturoval, dokonca ani neukončil štvrtý ročník.
Krásne spievala, dokonca nadšene recitovala.
Bol výborným hráčom futbalu, dokonca reprezentoval Slovensko.
Písali písomnú úlohu, dokonca sa dohodli vypracovať aj slohovú prácu.
Navštívila triednu učiteľku, dokonca ju zobrala na slávnostnú večeru.

Stupňovacie súvetie so spojkou ba ešte:

Pomohol mi, ba ešte ma aj pohostil.
Prispel peniazmi, ba ešte priniesol aj mnohé darčeky.
Zmokli sme, ba ešte sme bojovali aj so silným vetrom.
Vykúpal sa, ba ešte sa aj opálil.
Navarili sme večeru, ba ešte sme spravili aj puding.
Vyprala špinavé uteráky, ba ešte aj deky z postelí.

Stupňovacie súvetie so spojkou ešte:

Tento pes nielen štekal, ešte aj hrýzol!
Učiteľ hrešil žiakov, ešte aj kričal.
Ozvali sa susedia, ešte aj ďalekí príbuzní.
Prišli študenti, ešte aj rodičia so starými rodičmi.
Vystavovali na výstavisku nábytok, ešte aj doplnky do bytu.

Stupňovacie súvetie so spojkou nielen, ale i:

Nielen pripravili konferenciu, ale i spoločné večerné posedenie.
Nielen navštívili zámok vo Vígľaši, ale i zámok vo Zvolene.
Nielen hrali futbal, ale i tenis.
Nielen zmeškali vlak, ale i zabudli doma časť oblečenia.
Nielen rada tancuje, ale i spieva.

Precvičte si:

V uvedenom texte podčiarknite stupňovacie súvetia:

Bolo zamračené a fúkal studený vietor. Najprv sa pohádali, potom sa museli udobrovať. Zvalilo ohradu, ba aj strechu odnieslo. Buď budeš počúvať, alebo si to oprav sám! Alebo sa im niečo stalo, alebo to vzdali. Aj polievku zjedol, aj zemiaky mu chutili. Nepochopili nás, dokonca sa nám smiali. Možno to nechápali, možno sa tak iba tvárili. Bol ženatý, mal dve deti. Bolo slnečno, ale fúkal studený vietor. Pomohol mi, ba ešte ma aj pohostil. Bolo včera slnečno alebo tu pršalo? Učil sa tri hodiny, lenže jednotku nedostal. Tento pes nielen štekal, ešte aj hrýzol! Veľa hovoríte, no málo robíte. Veľa trénoval, a jednako sa mu príliš nedarilo.

Správne odpovede:

Bolo zamračené a fúkal studený vietor. Najprv sa pohádali, potom sa museli udobrovať. Zvalilo ohradu, ba aj strechu odnieslo. Buď budeš počúvať, alebo si to oprav sám! Alebo sa im niečo stalo, alebo to vzdali. Aj polievku zjedol, aj zemiaky mu chutili. Nepochopili nás, dokonca sa nám smiali. Možno to nechápali, možno sa tak iba tvárili. Bol ženatý, mal dve deti. Bolo slnečno, ale fúkal studený vietor. Pomohol mi, ba ešte ma aj pohostil. Bolo včera slnečno alebo tu pršalo? Učil sa tri hodiny, lenže jednotku nedostal. Tento pes nielen

štekal, ešte aj hrýzo! Veľa hovoríte, no málo robíte. Veľa trénoval, a jednako sa mu príliš nedarilo.

Použitá literatúra:

CALTÍKOVÁ, M., TARÁBEK, J.: Prehľad gramatiky a pravopisu slovenského jazyka. 4. vyd. 2009. Didaktis Bratislava. ISBN 978-80-89160-66-2

TESTY 2007 – SLOVENSKÝ JAZYK. 1. vyd. 2006. Didaktis Bratislava. ISBN 80-89160-39-5

ZBIERKA ZO SLOVENSKÉHO JAZYKA. 3. vyd. 1993. Didaktis Bratislava. ISBN 80-85456-27-3

Súkromné materiály autorky vypracované na vyučovanie